

Sygn. akt IV CNP 24/19

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie ze skargi pozwanego  
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku  
Sądu Okręgowego w S.  
z dnia 21 listopada 2017 r., sygn. akt V Ca (...),  
w sprawie z powództwa N. G.  
przeciwko D. S.  
o zapłatę kwoty 42.000 zł,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 28 lutego 2020 r.,

**1) odrzuca skargę,**

**2) zasądza od pozwanego D. S. na rzecz powoda N. G. kwotę  
1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów  
postępowania w przedmiocie stwierdzenia niezgodności z  
prawem prawomocnego wyroku.**

### UZASADNIENIE

D. S. pozwany przez N. G. w sprawie o zapłatę, wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 21 listopada 2017 r. uwzględniającego tylko częściowo apelację pozwanego od wyroku uwzględniającego powództwo. W skardze pozwany zarzucił

naruszenie prawa procesowego a mianowicie art. 233 § 1 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. W ramach uprawdopodobnienia szkody pozwany podniósł, że toczy się przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne. Wskazał także, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, gdyż nie przysługiwała w niniejszej sprawie skarga kasacyjna jak też nie wystąpiły podstawy do wznowienia postępowania.

Sąd Najwyższy zaważył, co następuje:

W związku ze zmianą stanu prawnego a także w związku ze szczególną regulacją zawartą w art. 424<sup>8</sup> § 2 k.p.c., w której świetle w razie stwierdzenia, że zmiana zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych była lub jest możliwa, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia stała się z dniem 3 kwietnia 2018 r. niedopuszczalna i jako taka podlega odrzuceniu (art. 424<sup>8</sup> § 2 k.p.c.).

Na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r., poz. 5 ze zm., dalej jako: „u.SN”) wprowadzono skargę nadzwyczajną - nowy nadzwyczajny środek zaskarżenia, o szerokich podstawach, obejmujących m.in. naruszenie zasad, wolności i praw określonych w Konstytucji oraz rażące naruszenie prawa przez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 § 1 u.SN). Skarga ta może być wniesiona w terminie 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia (art. 89 § 2 u.SN), a w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy o Sądzie Najwyższym może służyć podważaniu prawomocnych orzeczeń sądowych wydanych przed wejściem tej ustawy w życie, lecz po dniu 17 października 1997 r. (art. 115 § 1 u.SN). Ustanowiono zatem kolejny instrument prawny pozwalający na uchylenie lub zmianę prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego kończące postępowanie w sprawie (art. 89 § 1 w związku z art. 91 § 1 u.SN), obejmujący także - we wskazanych granicach czasowych - orzeczenia, które uprawomocniły się przed wejściem w życie ustawy o Sądzie Najwyższym, tj. przed dniem 3 kwietnia 2018 r.

W następstwie uwzględnienia skargi nadzwyczajnej dojść może do zmiany lub uchylenia objętego nią orzeczenia (art. 91 § 2 u.SN) ewentualnie -

w określonych wypadkach - do stwierdzenia wydania tego orzeczenia z naruszeniem prawa (art. 89 § 4 i art. 115 § 2 u.S.N.). Wprowadzenie skargi nadzwyczajnej ma duże znaczenie dla dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Dotyczy to nie tylko orzeczeń, które uprawomocniły się w dniu 3 kwietnia 2018 r. lub po tym dniu, lecz także orzeczeń, które uprawomocniły się przed dniem 3 kwietnia 2018 r. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2019 r., II CNP 2/18 nie publ.).

Skoro wprowadzono dodatkową, nieprzewidzianą wcześniej, gwarancję zgodności z prawem orzeczeń sądowych, otwierając drogę do zmiany lub uchylenie wadliwego orzeczenia poza trybem skargi kasacyjnej i skargi o wznowienie, to skorzystanie z niej - na równi ze skorzystaniem ze skargi kasacyjnej i skargi o wznowienie - musi wyprzedzać dochodzenie ewentualnej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Gwarancja ta zakłada możliwość usunięcia źródła szkody w postaci wydania orzeczenia, co może uczynić odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa bezprzedmiotową (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2018 r., III CNP 9/18, OSNC 2018, nr 12, poz. 121, i z dnia 20 grudnia 2018 r., III CNP 19/18, nie publ.).

Mając zatem na względzie, że przyczyny uwzględnienia skargi nadzwyczajnej są zbieżne z przyczynami uwzględnienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 89 § 1 pkt 1 i 2 u.S.N.) należy przyjąć, iż wnoszący w dniu 3 kwietnia 2018 r. lub po tym dniu skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wypełniając obowiązek z art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 5 k.p.c., musi wykazać, że złożył do uprawnionego organu (art. 89 § 2 u.S.N.) wniosek o wniesienie skargi nadzwyczajnej i nie został on uwzględniony.

Niewykazanie tej okoliczności powoduje wprost odrzucenie skargi pozwanego na podstawie 424<sup>8</sup> § 2 k.p.c. niezależnie od tego, iż skarga ta, sprzecznie z art. 424<sup>4</sup> k.p.c. została oparta wyłącznie na zarzutach dotyczących ustalania faktów i ocenie dowodów oraz niezależnie od wątpliwości odnośnie szkody skoro nie doszło jeszcze do spełnienia zasądzzonego świadczenia.

O kosztach postępowania wywołanego wniesieniem skargi Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1, 398<sup>21</sup>, 424<sup>12</sup> k.p.c.

jw